

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.028/2023/6.

A felperes:

felperes neve (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szűcs Sándor Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Szűcs Sándor, ügyvédi iroda címe)

Az alperes:

alperes neve Zrt. (alperes székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Varga Erzsébet ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Munkáltató kártérítési felelőssége, munkaviszony megszüntetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 15.M.70.102/2021/20.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 15.M.70.102/2021/21.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal a pontosítással, hogy a 994 192 (kilencszázkilencvennégyezer-százkilencvenkettő) forintot elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés jogcímén köteles a felperesnek megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127 000 (százhuszonhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 79 600 (hetvenkilencezer-hatszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2003. április 2. napjától állt az alperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaviszonyban, hivatásos vadász munkakörben. Utolsó havi alapbére bruttó 359 031 forint volt.

[2] A felperes munkaköri feladatához tartozott a divízió neve igazgatója, vagy a cégvezető által megjelölt adminisztrációs feladatok elvégzése, a szolgálati napló, a beíró napló és a teríték-nyilvántartó napló bejegyzésének rendszeres figyelemmel kísérése, a jogszabálytól eltérések jelentése.

[3] személy 1 neve, a divízió neve igazgatója a felperesnek utasításba adta a szolgálati napló vezetését, amit 2021. szeptember 17. napján ellenőrzött és megállapította, hogy a felperes a naplóvezetési kötelezettségének nem tett eleget.

[4] A kötelezettség elmulasztása miatt az alperes 2021. szeptember 20. napján kelt intézkedésével írásbeli figyelmeztetésben részesítette a felperest, amelynek személyes

átvételét a felperes két alkalommal is megtagadta, ezért azt az alperes postai úton kézbesítette részére.

[5] A felperes az írásbeli figyelmeztetést követően a szolgálati napló vezetési kötelezettségének eleget tett. Több alkalommal jelezte azonban a divíziói igazgatójának és az alperesi cégvezetőnek, hogy a szolgálati napló vezetése oly módon, ahogy azt személy 1 neve megkívánja tőle szakmaiatlan, célszerűtlen és a gyakorlatban nem kivitelezhető.

[6] Az írásbeli figyelmeztetést követően az alperes állandó jogi képviselője, dr. ügyvéd neve ügyvéd felhívta a felperest telefonon. A telefonbeszélgetés során a felperes jelezte számára is a naplóvezetéssel kapcsolatos problémáit, továbbá azt is, hogy nem ért egyet a szolgálati napló vezetésével oly módon, ahogy azt elvárják tőle. A telefonbeszélgetés kihangosításra került, azt a felperes házastársa, személy 2 neve is hallotta.

[7] Az alperes a felperes munkaviszonyát 2021. október 29. napján kelt felmondással megszüntette. Az intézkedésben rögzítette, hogy a munkaviszony megszüntetésére az Mt. 66. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartása miatt kényszerült az alábbi indokolással.

2021. szeptember 17-én 14:20 órakor a divízió neve vezetője ellenőrizte a szolgálati napló vezetését, amelyet korábban a felperes számára felfektetni és vezetni a 2/2021. számú munkautasítással írt elő, amely munkautasítást a felperes 2021. augusztus 27-én átvett. Az ellenőrzés során kiderült, hogy a felperes a szolgálati naplót nem vezeti.

A divízió neve vezetője a történetek miatt 2021. szeptember 20-án írásbeli figyelmeztetést kívánt a felperes részére átadni, amelyet a felperes átvenni megtagadott. Ezt követően 2021. szeptember 28. napján személy 3 neve és személy 4 neve jelenlétében a munkáltató ismét megkísérelte átadni az írásbeli figyelmeztetést, amelyet a felperes átvenni ismét megtagadott. A történetekről jegyzőkönyv került felvételre. A történetek után dr. ügyvéd neve ügyvéd, az alperes állandó jogi képviselője telefonon kereste meg a felperest az ügy tisztázása végett, azonban a jogi képviselőt arról tájékoztatta, hogy a szolgálati naplót nem kívánja vezetni, a divízió neve vezetőjével pedig nem óhajt együttműködni.

Az ismertett okok miatt a munkaviszonyt meg kellett szüntetnie, mert a felperes megsértette az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjaiban foglalt kötelezettségeit, mivel a munkáltató utasítását nem hajtja végre, nem tanúsítja munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást és nem működik együtt munkatársával.

A felperes keresete az alperes ellenkérelme

[8] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1 917 504 forint elmaradt jövedelem címén járó kártérítés, továbbá perköltség megfizetésére, amelynek mértékét 100 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjban és tárgyalásonként 30 000 forint + áfa felszámított költségben jelölt meg.

[9] Az érvényesíteni kívánt jog körében hivatkozott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 82. § (1) és (2) bekezdés rendelkezéseire.

[10] Álláspontja szerint az alperes felmondása jogellenes, mert annak indokolása nem felel meg a világosság, a valóságosság és az okszerűség követelményének.

[11] Vitatta, hogy a felperes az írásbeli figyelmeztetést követően a szolgálati napló vezetési kötelezettségét elmulasztotta volna. Tagadta, hogy olyan kijelentést tett, hogy nem kíván együttműködni a divízió neve vezetőjével, a dr. neve ügyvéddel folytatott telefonbeszélgetés során mindösszesen aggályait fogalmazta meg a divízióvezető szolgálati napló vezetésére vonatkozó elvárásai és annak teljesíthetősége körébe.

[12] Hivatkozott továbbá arra, hogy az alperes a felmondás gyakorlása során a kétszeres értékelés tilalmába ütköző magatartást tanúsított figyelemmel arra, hogy a felmondásban olyan indokot jelölt meg, amelyért korábban már írásbeli figyelmeztetésben részesítette.

[13] A kereseti követelés összecszerűsége körében hivatkozott arra, hogy a felperes bére a garantált bérminimumhoz igazodott, amelynek összegében 2021. január 1. napjától 19,5 %-os növekedés történt, ezen időponttól 428 323 forint alapulvételével kérte a kártérítés megállapítását. Előadta továbbá, hogy 2022. január hónapban 114 180 forint, február hónapban 79 515 forint álláskeresői járadékot kapott, 2022. március 25. napjától elhelyezkedett, azóta munkabére havi bruttó 314 000 forint.

[14] Az alperes írásbeli ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult.

[15] Álláspontja szerint a felmondás indokolása a világosság, a valóságosság és az okszerűség követelményének megfelel.

[16] Az alperes az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjának megsértése körében konkrétan megjelölte, hogy a felperes a munkáltató utasításait nem hajtotta végre, nem tanúsított munkakörének megfelelő magatartást és nem működött együtt munkatársaival. Álláspontja szerint az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása önmagában az együttműködési kötelezettség megsértését jelenti, míg a munkáltatói utasítás megtagadását a szolgálati naplóban rögzített azon felperestől származó bejegyzés támasztja alá, miszerint a naplóvezetési szabályzata mellőzi a szakmai gyakorlatot, így annak vezetése az elvárt formában nem lehetséges.

[17] Kitért arra is, hogy a felmondással nem valósította meg a kétszeres értékelés tilalmába ütköző magatartást figyelemmel arra, hogy a felperes írásbeli figyelmeztetést a szolgálati napló vezetési kötelezettség elmulasztása miatt kapott, míg a felmondás indokát az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása, valamint a ügyvéd neve ügyvéddel folytatott telefonbeszélgetés alapján a szolgálati napló vezetési kötelezettség és a Divízió igazgatóval

való együttműködés megtagadása képezte. Előadta továbbá, hogy a szolgálati napló vezetését a vadászok szolgálati szabályzata írja elő.

[18] Az összecszerűség körében vitatta, hogy a felperes munkabére a garantált bérminimumhoz igazodott volna, így a felperes kereseti követelésének megalapozottsága esetén is a munkaszerződés szerinti 359 031 forint alapulvételével kérte a követelés elszámolását.

Az elsőfokú bíróság ítélete és annak indokai

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 994 192 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, a peres felek költségeiket maguk viselik.

[20] Kötelezte az alperest 59 700 forint eljárási illeték megfizetésére a Magyar Államnak. Megállapította, hogy a fennmaradó 55 400 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[21] Elsődlegesen a felmondás indokolásában szereplő okok világosságát vizsgálta. E körben rámutatott, hogy a felmondás indokolása szerint az alperes a jogviszony megszüntetését a felperes magatartására alapította, ezen belül egyrészt a 2021. szeptember 20. napján kelt írásbeli figyelmeztetés átvételének kétszeres megtagadására, másrészt a dr. ügyvéd neve ügyvéddel folytatott telefonos megbeszélés alapján a szolgálati napló vezetési kötelezettség megtagadására és a divízió neve vezetőjével való együttműködés hiányára. Rögzítette, hogy ezek alapján a felmondásból egyértelműen és világosan megállapítható, hogy az alperes mire alapította a munkaviszony megszüntetését, így a felmondás indokolása a világosság követelményének megfelel.

[22] Kifejtette továbbá, hogy az alperes nem valósított meg a felmondás kétszeres értékelés tilalmába ütköző magatartást sem, tekintettel arra, hogy a felmondás indokát nem az írásbeli figyelmeztetésben szereplő szolgálati napló vezetési kötelezettség elmulasztása, hanem az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása képezte.

[23] Ezt követően vizsgálta a felmondás indokainak valóságát és okszerűségét.

[24] Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása kapcsán megállapította, hogy az nem vitatottan valós. Ezt követően kitért arra, hogy az írásbeli figyelmeztetés átvétele megtagadásának jogkövetkezményeit az Mt. 24. § (2) bekezdés a) pontja rendezi, így ezt az Mt. 52. § e) pontja szerinti együttműködési kötelezettség megszegése körében nem lehet külön értékelni. Abban az esetben, ha ezen magatartás mégis megvalósítaná az együttműködési kötelezettség megszegését, a munkáltatói felmondás alkalmazása akkor is aránytalan jogkövetkezménynek tekinthető, emiatt pedig az okszerűség követelményének nem felel meg.

[25] A dr. ügyvéd neve ügyvéddel folytatott telefonbeszélgetés tartalmát illetően tanúbizonyítást foganatósított. A bizonyítékokat értékelve kifejtette, hogy a dr. ügyvéd neve által előadottakkal szemben áll személy 2 neve tanúvallomása. Ezen ellentmondást akként értékelte, hogy az alperes nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani, hogy a felmondásban rögzítettek a felperes részéről elhangzottak. E körben tett megállapítását látta megerősítve a szolgálati napló írásbeli figyelmeztetést követő vezetését bizonyító csatolt okirattal. Mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy e vizsgált felmondási ok nem valós. Ebből kifolyólag pedig azt sem tudta vizsgálni, hogy a felperes ezen magatartásai az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjában foglalt kötelezettség megszegését jelentik-e.

[26] A kereseti követelés összecszerűsége körében kitért arra, hogy a felperes nem tudta bizonyítani azt, hogy jövedelme a garantált bérminimum összegéhez igazodott, így az általa hivatkozott 2022. január 1. napjától irányadó 19,5 %-os emelést nem tudta figyelembe venni. Ezért a felperes kártérítési igényét a 359 031 forint távolléti díj alapulvételével a felperes máshonnan megtérült jövedelmének levonásba helyezését követően mindösszesen 994 092 forintban állapította meg.

[27] A peres feleket pernyertesség-pervesztességük alapján kötelezte a feljegyzett eljárási illeték viselésére, megállapította továbbá, hogy a peres felek költségeiket maguk viselik.

Az alperes fellebbezése és a felperes fellebbezési ellenkérelme

[28] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása, a felperes első- és másodfokú eljárás költségeiben történő marasztalása érdekében.

[29] Az ítéltáblától gyakorolni kért felülbírálati jogkört elsődleges fellebbezési kérelme körében a Pp. 379. §; másodlagos fellebbezési kérelme körében a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban jelölte meg.

[30] Az eljárás megszüntetésére irányuló fellebbezési kérelem kapcsán előadta, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett akkor, amikor a 2022. május 4. napján megtartott perfelvételi tárgyalást a felek nyilatkozatára hivatkozással elhalasztotta annak ellenére, hogy a Pp. 192. §-ában rögzített egyetlen törvényes előfeltétel sem volt adott. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokon eljáró bíróságnak a Pp. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárást hivatalból meg kellett volna szüntetnie, mivel az alperes nem kérte a tárgyalás megtartását. Ebben a körben előadta, hogy az alperes jogi képviselője a Pp. 229. § (1a) bekezdésre alapított határidőben előterjesztett kérelemben kezdeményezte tárgyalás ütközés miatt a perfelvételi tárgyalás elhalasztását, amely kérelmet azonban az elsőfokú bíróság nem teljesített, ezért az alperes jogi képviselője a tárgyaláson megjelent. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a felperes a tárgyalás határnapján terjesztett elő tárgyalás elhalasztása iránti kérelmet, amely azonban nem alapozza meg a tárgyalás elhalasztását

figyelemmel arra, hogy a felek a tárgyaláson nyilatkozatot nem tettek, egyoldalú kérelmek pedig nem adhatnak alapot a perfelvételi tárgyalás elhalasztására.

[31] Az ítélet megváltoztatására irányuló másodlagos fellebbezési kérelem összefoglaló indokai körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása részben hiányos, részben téves, a törvényszék egyes bizonyítékokat egyáltalán nem értékelt, más bizonyítékokat viszont okszerűtlenül mérlegelt és a mérlegelés indokait egyáltalán nem ismertette. Ezzel megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdésének, 346. § (4) és (5) bekezdésének rendelkezéseit, amelyre figyelemmel az ítélet tényállása megalapozatlan.

[32] Az előbbieket miatt a tényállás kiegészítését és módosítását is szükségesnek látta. Az elsőfokú ítélet [3] bekezdését – érvelése lényegét tekintve – azzal látta indokoltnak kiegészíteni, hogy 2021. szeptember 28-án az alperes ismételten megkísérelte átadni az írásbeli figyelmeztetést a felperesnek, azonban ő az átvételt ismételten megtagadta, illetve ezen alkalommal a felperes emelt hangon beszélt és kifejtette, személy 1 neve divízióvezető nem ért a munkájához, utasításai szakszerűtlenek. A [4] bekezdést akként látta módosítandónak, hogy a felperes széles körben hangoztatta személy 1 neve-ről alkotott dehonesztáló véleményét, utasításai teljesítését több alkalommal megtagadta, vagy negligálta, a naplóvezetést az elvárt módon butaságnak, hülyeségnek titulálta. Az [5] bekezdésből pedig azt hiányolta, hogy a felperes tájékoztatta ügyvéd neve-t, hogy a szolgálati naplót nem kívánja vezetni és a divízióvezetővel nem kíván együttműködni.

[33] Még az összefoglaló indokok között hivatkozott arra, hogy a törvényszék a megalapozatlan tényállás következtében az Mt. 82. § alkalmazása körében tévesen jutott arra a megállapításra, hogy az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjait a felperesi munkavállaló nem sértette meg. Mindemellett kiemelte azt is, az elsőfokú bíróság a felmondási okokat sem helytállóan értékelte, azokat nem ismerte fel a maguk teljességében. Ebből és a tényállás megalapozatlanságából következően pedig tévesen értékelte aránytalan jogkövetkezménynek a felmondást.

[34] A fentiek kifejtéseként – fellebbezése részletes indokolása körében – hivatkozott dr. ügyvéd neve tanúvallomásában előadott azon körülményre, hogy az alperes cégvezetője, személy 5 neve több alkalommal folytatott a felperessel ugyanolyan beszélgetést, amit ő, azonban „nem jutottak dűlőre”. Ezt a cégvezető saját kihallgatása során is megerősítette. Hangsúlyozta, e tanú utalt arra is, hogy a felperes a munkahelyi vezető vonatkozásában kifogásokat fogalmazott meg az alperes más munkavállalói felé is. További érvelése szerint személy 1 neve tanúvallomása alapján megállapítható, hogy a felperes volt, hogy kifejezetten megtagadta a munkáltatói utasítást és volt, hogy egyszerűen szó nélkül hagyta azt, előfordult, hogy a szükséges felvilágosítást sem adta meg a munkáltató részére, amely egyértelműen alátámasztja az együttműködési kötelezettség hiányát. személy 1 neve ezen felperesi magatartást kifejezetten ellenségesnek minősítette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a fenti tanúvallomásokkal szemben okszerűtlenül jutott arra a következtetésre személy 2 neve tanúvallomása alapján, hogy a felperes esetében együttműködési kötelezettség megtagadása nem állapítható meg. Nem adta indokát annak sem, hogy dr. ügyvéd neve tanúvallomásával szemben, aki magát a felperes barátjaként állította be, miért a házastárs tanúvallomását fogadta el. Álláspontja szerint nem indokolta az elsőfokú bíróság azt sem, hogy személy 1 neve előzőekben hivatkozott tanúvallomását miért mellőzte, mint ahogy nem adott választ arra sem, hogy ez miként alapozta meg az ítéleti tényállást. Annak ellenére sem került

személy 1 neve és személy 5 neve tanúvallomása megfelelően értékelésre, hogy azok tartalmát a felperes nem vitatta.

[35] Sérelmezte, hogy a törvényszék a felmondási okok pontos meghatározásában is tévedett. E körben kifejtette, a felmondás egyik indoka az volt, hogy a felperes nem tanúsítja a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást sem. Ez pedig a munkáltatói utasítások negligálásában és a részére átadandó írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadásában testesült meg. Utóbbi tekintetében álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte úgy, hogy annak jogkövetkezménye mindössze az, hogy a közlemény közöltnek minősül. Megítélése szerint tévedett a törvényszék abban is, hogy az írásbeli figyelmeztetés átvételének kétszeri megtagadásával kapcsolatban aránytalan jogkövetkezmény lett volna a felmondás. Ezzel szemben az alperesi álláspont szerint az ilyen magatartás önmagában az együttműködési kötelezettség megtagadását jelenti, illetve az megingatja a munkáltató bizalmát.

[36] További érvelése szerint a törvényszék téves értelmezése abban nyilvánult meg, hogy az ítélet szerint a felmondás jogszerűsége vagy jogellenessége azon múlik, a felperes dr. ügyvéd neve-nek mondta-e vagy sem az együttműködési kötelezettség megtagadására és a naplővezetés elmulasztására irányuló szándékát. Ezzel szemben álláspontja szerint a felmondás jogszerűségét vagy jogellenességét az dönti el, hogy a felperes a valóságban eleget tesz-e az együttműködési kötelezettségének vagy sem, ennek keretében végrehajtja-e a munkáltatói utasításokat vagy sem. Márpedig álláspontja szerint bizonyított, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét sorozatosan megszegte és nem tanúsította a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást.

[37] Érvelése szerint az előbbieket miatt az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felmondásra az írásbeli felszólítás átvételének megtagadása és a dr. ügyvéd neve ügyvéddel folytatott telefonos beszélgetés miatt került sor. Bár a munkaviszony megszüntetéséhez ezek is hozzájárultak, azonban ennél fontosabb volt maga a folyamat, ami az írásbeli figyelmeztetéshez, majd a felmondáshoz vezetett: a napló vezetésének tényleges megtagadása és az együttműködési kötelezettség tanúsításának hiánya. Hangsúlyozta, a perben az alperesi állítás mindvégig az volt, hogy a felperes a szolgálati naplót nem kívánta vezetni, annak vezetésével nem értett egyet és a divízió neve vezetőjével nem óhajtott együttműködni. Ennek csupán a csúcspontja volt az írásbeli figyelmeztetés átvételének kétszeri megtagadása a felperes részéről.

[38] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a vonatkozó IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a csatolt megbízási szerződésre figyelemmel 50 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjban és tárgyalásonként 50 000 forint + áfa költségben jelölt meg.

[39] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges mértékben lefolytatta, annak eredményét megfelelően értékelte, mérlegelése nyomon követhető volt, amely alapján megalapozottan és okszerűen következtetett a munkaviszony jogellenes megszüntetésére. Így döntése érdemben helyes.

[40] Az eljárás megszüntetése iránti kérelem kapcsán kifejtette, hogy az alperes tárgyalás elhalasztása iránti kérelmét az elsőfokú bíróság megküldte a felperesnek, amelyre 2022. május 3. napján kelt beadványában nyilatkozott úgy, hogy maga is kéri a tárgyalás elhalasztását. Mindezek alapján a tárgyalás elhalasztása tekintetében a felek között konszenzus volt, így azt helyesen értelmezte az elsőfokú bíróság a peres felek Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti közös kérelmének. Utalt továbbá arra, hogy a 13. sorszám alatti jegyzőkönyv tanúsága szerint az alperes a kitűzött tárgyalási határnapon valóban megjelent, azonban a tárgyalás megtartását maga sem kérte, ilyen irányú kérelmet nem terjesztett elő, így helyesen állapította meg a tárgyalás felek közös kérelmére történő elhalasztását. Utalt rá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével szemben előterjesztett fellebbezéséig nem terjesztett elő eljárási kifogást a tárgyalás elhalasztása miatt, amely szintén alátámasztja, hogy azt maga is kívánta. Ezen utóbbi magatartásával a jóhiszemű pervitel elvét sérti. Utalt arra is, hogy a Pp. 229. § (2) bekezdése alapján a kitűzött tárgyalás megtartása nélkül mind a tárgyalást megelőzően, mind a tárgyaláson hivatalból dönthet a tárgyalás elhalasztásáról. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt a tárgyalás elhalasztásáról szóló végzésével, amely egyébként az ügy érdemére sem volt kihatással.

[41] A fellebbezés érdemét illetően kitért arra, hogy az MK 95. sz. állásfoglalás III. pontja alapján a felmondásban foglaltakat kiterjesztően értelmezni nem lehet. Az Mt. 64. §-ában rögzített világosság kritériuma alapján a felmondásnak tartalmaznia kell azokat a konkrét tényeket és körülményeket, amelyekre a felmondást alapították. A világos indokolás követelményének tehát azon indokolás felel meg, amely megjelöli azt a tényt és körülményt, amelyre a munkáltató az intézkedést alapította, ugyanakkor összefoglaló ok megjelölése is elegendő. Ezzel összefüggésben rögzítette, hogy az alperesi felmondás két konkrét tényadatot tartalmaz, az egyik a szolgálati napló vezetésének elmulasztása, amelyért írásbeli figyelmeztetésben részesült és ezen írásbeli figyelmeztetés átvételét két alkalommal megtagadta, a másik a jogi képviselővel folytatott telefonbeszélgetés során azon nyilatkozata miszerint nem kívánja a szolgálati naplót vezetni és a divízió neve vezetőjével nem óhajt együttműködni. A felmondás ezen túlmenően további tényt, körülményt nem rögzít. A felmondás jogszerűsége kapcsán ezen két tényt vizsgálhatta, ezekkel szemben az alperes sem ellenkérelmében, sem a perfelvételi tárgyaláson nem hivatkozott arra, hogy felmondása további a felperes által egyébként nem ismert tényeken is alapulhat, esetleg, hogy a felmondás összefoglaló módon rögzíti az indokokat, így az elsőfokú bíróságnak a fellebbezésben hivatkozott körülményeket nem volt szükséges vizsgálnia.

[42] Rögzítette tovább a felmondás utolsó bekezdése, hogy a korábban már idézett két tényt, körülményt azonosította a munkaviszony körében elkövetett kötelezettségzegesként. Rámutatott továbbá, hogy az alperes által fellebbezésben kifogásolt tények és körülmények tekintetében tényelőadást nem terjesztett elő, így ezekre bizonyítás objektíve nem volt lefolytatható, a felmondás szövege alapján ezen tények és körülmények a per eldöntése szempontjából nem voltak relevánsak. Eseti bírósági döntésre hivatkozással rámutatott, hogy a korábbi írásbeli figyelmeztetéssel szankcionált magatartás önállóan nem képezheti a későbbi felmondás indokát, így ezeket érdemben sem kellett vizsgálnia. Dr. ügyvéd neve tanúvallomása kapcsán rámutatott, hogy a telefonbeszélgetést részben baráti, részben hivatalos minőségben folytatta le azzal, hogy a jogvitából ki kíván maradni, a baráti hangvételt pedig a felperes házastársa is alátámasztotta. Vitatta, hogy egy baráti telefonbeszélgetésben elhangzó nyilatkozat felmondás alapjául szolgálhat-e. Hivatkozott arra, hogy az együttműködési kötelezettség általános jellegű megtagadását nemcsak a felperes házastársának, valamint a hivatásos vadász szolgálati naplónak a bejegyzése, de maga a

tanúként meghallgatott ügyvéd neve nyilatkozata sem támasztja alá, mint ahogy ennek kapcsán személy 5 neve, személy 3 neve és személy 4 neve tanúk sem erősítették meg az általános jellegű megtagadás tényét. Egyebekben pedig maga az alperes is akként foglalt állást, hogy a telefonbeszélgetés során elhangzott nyilatkozatok nem képezhetik okszerű indokát a felmondásnak. Álláspontjuk szerint, ha az alperes a felmondást a fellebbezésében felhozott körülményekre kívánta volna alapítani, azt az indokolásban rögzítenie kellett volna. Egyebekben pedig ellenkérelmében és perfelvételi nyilatkozatában ezekre részletes tényelőadást kellett volna tennie, amelyekre azonban nem került sor, így a Pp. 2. § (2) bekezdésére figyelemmel ezek már a másodfokú eljárásban sem vizsgálhatóak.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[43] A fellebbezés alaptalan.

[44] A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik. A fellebbezés tartalmát illetően tehát a Pp. rendelkezései szerint a fellebbező fél kötelezettsége annak határozott megjelölése, hogy a jogorvoslat során a másodfokú bíróság milyen döntést hozzon, a kifogásolt elsőfokú ítéleti rendelkezést, vagy annak mely részét mennyiben és milyen okból változtassa meg vagy helyezze hatályon kívül [Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja].

[45] A felülbírálati jogkör a fellebbezésben felhozott adott kérdés vizsgálatának és minősítésének joga, amely magában foglalja az elsőfokú bíróság döntésének megváltoztathatóságát. A Pp. 369. § a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének típusait határozza meg és azt is szabályozza, hogy felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható. Azzal, hogy a félnek a fellebbezésben egyértelműen meg kell határoznia a fellebbezési kérelme okát és indokait, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért jogvédelem tárgyát és körét (Pp. 371. §).

[46] Az ítéltábla az előbbieik alapján a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az eljárási szabálysértés tárgyában

[47] Az alperes elsődleges fellebbezési kérelme a Pp. 379. § szerinti eljárás megszüntetése miatti kötelező hatályon kívül helyezésére irányult, amit arra alapított, hogy az elsőfokú bíróság a 2022. május 4. napján megtartott perfelvételi tárgyaláson a felperes távolmaradása ellenére nem határozott az eljárás megszüntetése felől. Az eljárási szabálysértést a Pp. 240. § (1) bekezdés g) pontjának megsértésében jelölte meg.

[48] A Pp. – a 2020. évi CXIX. törvény 30. §-ával 2021. január 1. napjától módosított – 240. § (1) bekezdés g) pontja szerint a bíróság az eljárást hivatalból megszünteti, ha a perfelvételi, illetve a folytatólagos perfelvételi tárgyalást a felek elmulasztották, vagy a jelenlévő fél a tárgyalás megtartását nem kéri, feltéve, hogy a perben a perfelvételt lezáró végzés meghozatalára még nem került sor. A jogszabályi rendelkezés e megfogalmazásából világosan kiderül, hogy a per a g) pontban megjelölt okból a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig szüntethető meg. A módosító rendelkezéshez fűzött indokolás külön kiemeli, a perhatékonyság és célszerűség követelményét szem előtt tartva a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt az eljárás megszüntetésére csak a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig ad lehetőséget a törvény, később erre tekintettel az eljárás megszüntetésének már nincs helye.

[49] Az előbbiekre figyelemmel az alperes elsődleges fellebbezési kérelme nem volt teljesíthető, az ítéltábla a pert nem szüntethette meg a Pp. 379. §-a alapján.

Az ügy érdemében

[50] Az ügy érdemét illetően az ítéltáblának az alperes másodlagos fellebbezési kérelmére és annak indokaira tekintettel abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értékelte-e a felmondásban szereplő okokat, ennek fényében szükséges mértékben és teljes körűen állapította-e meg a tényállást, a bizonyítékokat okszerűen értékelte-e, ennek megfelelően helyesen állapította-e meg a tényállást, mindezekből pedig helyesen vont-e le következtetést az alkalmazott felmondás, mint jogkövetkezmény aránytalanságára.

[51] A fellebbezési érvek vizsgálatának kiindulópontja tehát csak az lehetett, hogy miként lehet értelmezni az alperes felmondásának indokolását, ami az okok világosságát érintő kérdés [Mt. 64. § (2) bekezdés].

[52] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalta össze ítélete [21] bekezdésében a felmondási okok világosságával szembeni követelményeket. Ebből hangsúlyozandó, hogy bár az okokat összefoglalóan is közölheti a nyilatkozattevő, azonban ez esetben is meg kell határoznia azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a felmondást alapította.

[53] Az előbbieket szem előtt tartva az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a munkáltató lényegében két kötelezettségszegést rótt a felperes terhére, egyrészt, hogy az írásbeli figyelmeztetés átvételét kétszer megtagadta, másrészt, hogy – a dr. ügyvéd neve ügyvédnek általa közöltek szerint – a szolgálati naplót nem kívánja vezetni, a divízió neve vezetőjével pedig nem óhajt együttműködni.

[54] Az előbbiekkal kapcsolatban a következőkre szükséges rámutatni. Egyrészt a világosság követelményének teljesítését nem pótolja a jogszabályi rendelkezésekre [Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és c) pont] történő hivatkozás, illetve az arra történő utalás, hogy az e pontokban felsorolt általánosan megfogalmazott kötelezettségeket a munkavállaló megszegte.

Másrészt a megjelölt jogszabályi rendelkezésekben szereplő kötelezettségek megsértését maga a felmondás is a felmondás korábbi részében ismertetett okokkal hozza összefüggésbe azzal a megfogalmazással, hogy a munkáltató „az ismertetett okok miatt” kényszerült a munkaviszony megszüntetésére (mindkettőt ld. felmondás utolsó bekezdése). Az „ismertetett okok” között pedig nem szerepel más, mint a szolgálati napló vezetésének elmulasztásával kapcsolatos kötelezettségszegés, ezenkívül pedig az írásbeli figyelmeztetés átvételének kétszeri megtagadása, illetve az, hogy a felperes a dr. neve ügyvéddel folytatott telefonbeszélgetés alkalmával kifejezésre juttatta, hogy a szolgálati naplót nem kívánja vezetni, a divízió neve vezetőjével pedig nem óhajt együttműködni. A felmondási okok értékelése szempontjából azonban az is lényeges, hogy az alperes perfelvételi nyilatkozata szerint lényegében maga is csak előzményi leírásnak szánta a szolgálati napló vezetésének elmulasztását (ld. 9. sorszámú ellenkérelem 1. oldal utolsó előtti bekezdés) és az elsőfokú ítélet [25] bekezdéséből arra lehet következtetni, hogy az elsőfokú bíróság is ezen alperesi nyilatkozat miatt nem állapította meg a kétszeres értékelés tilalmának megsértését. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felmondási okok bővítésének tilalma miatt csak az általa megnevezett két ok vehető figyelembe, ugyanis – a fent kifejtettek szerint – a munkáltató a törvényben megszabott módon, írásban csak ezeket közölte a felperessel.

[55] Az előbbieket miatt nem volt jelentősége annak, hogy a két konkrét eseten kívül a felperes milyen kötelezettségszegéseket követett el, együttműködött-e közvetlen munkahelyi felettesével, hangoztatott-e róla dehonesztáló véleményt, megtagadta-e egyéb utasításait, véleményezte-e a naplóvezetéssel kapcsolatos elvárásait, illetve beszélt-e emelt hangon vele. Az előbbiekből az is következik, hogy az elsőfokú bíróság az alperes hivatkozásával szemben – egy kivétellel – nem sértette meg a Pp. 346. § (4) bekezdését azzal, hogy a tényállás [3] és [4] bekezdéséből mellőzte az alperes által hiányolt elemeket és nem sértette meg az (5) bekezdést sem, amikor értékelés nélkül hagyta az előbbiekkal kapcsolatos bizonyítékokat, bizonyítási indítványokat. A felhívott jogszabályi rendelkezéseknek ugyanis eleget tesz az ítélet indokolása, ha a tényállást a releváns tényekre szorítkozva rögzíti és a bizonyítékokat is a releváns körben értékeli.

[56] E körben az alperesi hivatkozás csak annyiban volt helytálló, hogy az elsőfokú bíróság az írásbeli figyelmeztetés átvételének egyszeri megtagadását rögzítette, ezért az ítéltábla – a bizonyított kétszeri megtagadásra figyelemmel – a tényállást a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva módosította.

[57] Az elsőfokú bíróság tehát a tényállást túlnyomó részt a szükséges mértékben és teljeskörűen állapította meg, annak egyéb kiegészítésére nem volt mód.

[58] A továbbiakban – szintén az alperesi érvek fényében – az ítéltábla azt vizsgálta, az elsőfokú bíróság a releváns tényekre vonatkozóan a bizonyítékokat okszerűen értékelte-e, ennek megfelelően helyesen állapította-e meg a tényállást.

[59] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását az anyagi jogi felülbírálat során akkor módosíthatja, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem

juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Abban az esetben azonban, ha a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként, a logika szabályai szerint lehetséges volt, vagyis nem volt kizárt az adott tényállás megállapítása, a másodfokú bíróság azt akkor sem bírálhatja felül, ha maga egyébként a bizonyítékok mérlegelése alapján más következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülmérlegelésének tilalmába ütközne. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosságok miatt nem tekinthető az ítélet megalapozottnak.

[60] A fellebbezési hivatkozásokra figyelemmel e körben kellett értékelni a felperes és dr. ügyvéd neve között folytatott telefonbeszélgetésre vonatkozó bizonyítékokat, nevezetesen dr. ügyvéd neve és személy 2 neve tanúk vallomásait. Bár a két tanú vallomása valóban tartalmazott a releváns körülményre vonatkozó ellentmondást, az ítélet [33] bekezdéséből kiolvashatóan ezt az elsőfokú bíróság akként értékelte, hogy az alperes ugyan saját állítását, illetve a felmondásban foglalt második okot dr. ügyvéd neve tanúvallomásával bizonyította, ezzel szemben azonban a felperes személy 2 neve tanúvallomásán keresztül sikeres ellenbizonyítással élt. Ezt pedig – az alperest terhelő bizonyítási kötelezettségből [Mt. 64. § (2) bekezdés] kiindulva az alperes terhére értékelte. Emiatt pedig ezen indok valóságát nem fogadta el. Az elsőfokú bíróság tehát a bizonyítékok általa történő értékeléséről a kellő mértékben számot adott, az a logika szabályaival nem volt ellentétes, ezért a másodfokú bíróság a bizonyítékok ezen módon történő értékelését nem bírálhatta felül, következésképpen a tényállást sem módosíthatta, illetve nem egészíthette ki azzal, hogy a felperes azt közölte dr. ügyvéd neve-vel, hogy a szolgálati naplót nem kívánja vezetni és a divízióvezetővel nem kíván együttműködni.

[61] A további kérdést a fellebbezési érvekre figyelemmel az jelentette, hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helyesen vont-e le következtetést az alkalmazott felmondás, mint jogkövetkezmény aránytalanságára.

[62] E körben lényeges hangsúlyozni, az Mt. 64. § (2) bekezdéséből következően a világosság követelményének megfelelő okoknak valósnak és okszerűnek is kell lennie, ezt pedig vita esetén a nyilatkozattevőnek, tehát a jelen esetben az alperesnek kell bizonyítania.

[63] Az elsőfokú bíróság a fentiek szerint túlnyomó részt helyesen megállapított tényállás alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felmondás írásbeli figyelmeztetés megtagadásával kapcsolatos indoka valós, a szolgálati napló vezetésére és a divízióvezetővel való együttműködés megtagadására irányuló felperesi kijelentéssel kapcsolatos indoka azonban nem. Ebből következően helyesen viszonyította a per tárgyát képező intézkedés arányosságát csupán az első indokhoz. E körben az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

[64] Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása – akár egyszer, akár kétszer történik az – nem eredményezi az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését, ebben ugyanis a jogalkotó azt teszi a munkavállaló kötelezettségévé, hogy a munkáját – egyebek mellett – a munkájára vonatkozó utasítások szerint végezze. A perbeli írásbeli figyelmeztetés azonban nem munkavégzésre adott utasítást tartalmazott, hanem a munkáltató írásba foglalt

rosszallását a már korábban kiadott és a felperes által megismert írásbeli utasítás elmulasztása miatt. Az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása adott esetben nem a munkavégzés körébe tartozó tevékenység elmulasztását jelenti, így nem tekinthető a munkáltató által a munkavégzésre adott utasítás megszegésének sem.

[65] Az Mt. 52. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítására vonatkozó kötelezettség már a munkavégzésen túlmutató magatartási szabályt fogalmaz meg, az e törvényi rendelkezéshez fűzött indokolás szerint azonban „az általános zsinórmértékhez képest az egyes munkakörök, azok jellege eltérő kötelmeket, magatartási szabályokat tételeznek fel. Így például nyilvánvaló, hogy a vezető állású munkavállalóval szemben a bizalmi magatartás tanúsítása jóval szélesebb körű elvárást tartalmaz. Általában csak az olyan magatartás ütközik az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott követelménybe, amely szükségképpen, az általános társadalmi felfogás és elvárás szerint kötődik meghatározott munkakör ellátásához.” Az előbbiek fényében az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása nem feltétlenül sérti az elvárt bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítására vonatkozó kötelezettséget, még akkor sem, ha ezt a magatartást a munkáltató rosszallja.

[66] Az Mt. 52. § (1) bekezdés e) pontja szerinti együttműködési kötelezettség fogalma sem deklarált, e körben a törvény indokolása olyan lényeges kötelezettségeket nevesít, mint a munkáltató jogos gazdasági érdekei veszélyeztetésének tilalma, titoktartási kötelezettség, tájékoztatási kötelezettség. Összességében lényegében arra utal, hogy a jogviszony alanyai kötelesek egymás érdekeinek figyelembevételével eljárni, egymás jogát, jogos érdekeit kölcsönösen tiszteletben tartani, a munkaviszonyból származó kötelezettségeik teljesítése során egymást segíteni. Ennek fényében az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadása, ha jelenti is az együttműködési kötelezettség megsértését, csekély mértékben sérti azt, hiszen a másik felet céljai elérésében – a jognyilatkozat közlésére vonatkozó, az elsőfokú ítéletben felhívott szabályokra figyelemmel – nem akadályozza, hiszen az átvétel megtagadása nem eredményezi a közlés elmaradását, a jogkövetkezmények beállásának elmaradását. Ezért ilyen esetben az együttműködésre irányuló elvárás alacsonyabb szintű, így annak megsértése is csekély jelentőségű.

[67] Mindezek miatt az alperes érveivel ellentétben az elsőfokú bíróság helyesen értékelte úgy, hogy az írásbeli figyelmeztetés átvételének megtagadásával nem áll arányban a felmondás, mint jogkövetkezmény alkalmazása.

[68] Miután a fent kifejtettek szerint az alperes a felmondás másik indokának valóságát nem tudta eredményesen bizonyítani, értelemszerűen annak okszerűsége sem volt vizsgálható, tehát az e körben megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogkövetkeztetés levonására az ítéltáblának sem volt módja.

[69] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból helyes jogi következtetésre jutott, így az eltérő jogi következtetések levonása iránti fellebbezési kérelem sem volt megalapozott.

[70] Az alperes fellebbezésében kérte a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását is, ugyanakkor az elsőfokú bíróság az anyagi jogszabályok

szerinti mérlegelési jogkörbe tartozó döntést nem hozott, ezért ezen felülbírálati jogkör gyakorlására törvényi lehetőség nem volt.

[71] Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta feltüntetni az ítélet rendelkező részében a megítélt összeg jogcímét [3/2014. (III. 31.) KMK vélemény 4. a) pontja], ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - a rendelkező részben foglaltak szerinti pontosítással - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[72] Az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes jogi képviseletével összefüggésben felmerülő ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapított ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdés, valamint a 4/A. §-a alapján a rendelkező részben foglaltak szerinti mértékben állapította meg, amely összeg áfát tartalmaz.

[73] Az ítéltábla az alaptalanul fellebbező alperest kötelezte az ügy tárgyi illetékfeljegyzési jogos voltára tekintettel feljegyzett 79 600 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésre a Magyar Államnak [Pp. 82. § (1) bekezdés, 96. § (3) bekezdése, 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdése és (6) bekezdése; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdés; a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja].

[74] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Szegedi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat számát és a fizetésre kötelezett adószámát.

[75] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2023. október 10.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Telegdy Gergely s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró